

ДІЛО

Видає: Видавничча Спілка „ДІЛО“.

Львів, 26. цвітня 1917

Як доносять комунікати правительства, Німецького Національного Союза й польського кола, кабінету крізь покищо погоджено на стілки, що правительство могло оголосити речеңе скликання парламенту. Кажемо: поки що, бо ж дальше становище Німецького Національного Союза й польського кола залежати буде від того, як правительство винажеть ся в своїх нових зобовязань супроти тих двох груп.

Нас очевидно обходить в першій мірі та зобовязань правительства, яке воно, щоб усунути крізь, взяло на себе супроти польського кола.

В комунікаті правительства говорить ся, що воно буде старати ся здійснити зміст акту 4. падолиста 1916 р. що до Галичини. Близьку з дальшими словами комунікату, що правительство буде при тім старати ся осiąгнути зближення обох народів Галичини, можна би сю заміну правительства інтерпретувати двоє: або в польськім дусі, або в дусі тих політичних кругів, які акт 4. падолиста 1916 р. що до Галичини інтерпретували так, що він дає правительству змогу сповнити українське домагання поділу Галичини на два окремі коронні краї (сю інтерпретацію вреферували ми в ч. 71. з 27. марта с. р.).

Однака сій другій інтерпретації відбирає згорт комунікату польського кола, що правительство обов'язало ся здійснити акт 5. падолиста 1916 р. (уте не говорить ся про зміст акту, тільки просто про акт), беручи при сім під розгляд для можливого узгляднення проект, який в сій справі предложил польське коло. Коли правительство взяло на себе супроти кола таке зобовязання, то тут про другу, прихильну для українського домагання інтерпретацію змісту акту 4. падолиста 1916 р. не могло бути можливо, бо проект польського кола і українське домагання — се речі, які себе взаємно виключають.

Як би там з тим новим зобовязанням правительства супроти польського кола не було, наша реч сказати правительству, що до порозуміння між обома народами Галичини може воно довести тільки тоді, коли признає кожному з них одноакове право в державі. Відокремлення Галичини в дусі польських змагань відробленого польським кодом проекту не тільки не вело би по тій лінії, але навпаки, значно погіршило би дотеперішній стан, бо означало би піддані українського народу під польське політичне панування в ново утвореному польським державним організмі при Австро-Угорщині. Для Поляків польський державний організм, а для Українців права національної меншини в сім організмі, — се хиба ніхто не настав однаковою правом для обох народів! Те однакове право для Поляків і Українців може бути в разі устрою австрійської держави здійснене тільки таким способом, що кождий народ на своїй національній території буде політично пануючим; се значить, що Галичина буде поділена на свої історично національні складові частини польську й українську, і кожда в сих частій стане окремим коронним краєм австрійської держави. Тільки на сій основі ми можемо порозуміти ся в Поляками — на ніжній іншій!

З окрема треба візначити, що дальша часть зобовязання правительства супроти польського кола, а саме в області господарсько-фінансовій, про що говорить комунікат кола, в дійсності вимірює проти українського народу. Ми винесмо, як польське правительство Галичини вміє господарити грішми, призначеними для краю; знаємо, що ті гріші підуть на скріплення польського елементу в краю супроти українського.

Словом, коли комунікат польського кола згадує як інтерпретацію комунікату правительства, то виходить, що правительство, щоб купити згоду Поляків на скликання парламенту, знов обіцяло Полякам власнощі їх коштом українського народу.

Нам готові сказати, що тепер держава під час такий час, що треба для її добра відложить національну спору. Але що є держава,

виходить що-дня рано
крім понеділків.

РЕДАЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., Н. пов.
Кошто почт. шахи 26.726.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Число телефону 261.
Рукописів
редакція не збергає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місечно.	270 K.
четвертично	8—
піврічно	16—
пілорічно	32—
у Львові (без доставки):	
місечно.	240 K.
четвертично	7—
піврічно	14—
пілорічно	28—

За замову адреси
платити ся 50 с.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка п'ятиточкової
двоцифрової, двоцифрової
також в наділлю 60 с. в
спомістках 60 с. в реальній
часті 1 K. Повідомлення про
записи і парунон 150.
Некрологи стрічка 1 K.
Станівлюшення за скромно
також 150.
Одна промірник коштує
у Львові 10 с.
на провінції 12 с.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

як не колектив народів, які її васселяють? І коли той колектив хотів власнощі один народ коштом другого, то кривдженій мусить боронити ся не тільки в своїм інтересі, але в інтересі колективу, бо інтерес колективу вимагає, щоб між усіма Його членами панувала гармонія і вдоволене.

Австрійське правительство пів століття по зволяло й само помагало, щоб Поляки коштом українського народу вирости в державі в силу, якою вони є нині. Може бути, що тепер

правительству трудно дати собі з ними раду. Але український народ досить уже був кривдженій, досить приносив жертви для держави. Пора, щоб держава вже вимірила Йому справедливість і тим задокументувала перед цілим світом, що Австрія справді хоче бути державою свободних, рівноправних, вдоволених народів.

Сього ми будемо домагати ся в парламенті, який має вийти ся. Від піднесення цього до магана ніщо нас не відведе і нашого голосу нішо не заглушить.

За спеціальну слідчу комісію для розсліду злочинів російської адміністрації в Галичині й Буковині.

Відень, 24. цвітня 1917.

(Ф. К.) Під заголовком „Ще одна невідкладна ліквідація“ петроградський „День“ у числі з дн. 21. марта (3. цвітня) друкує на видімі місці отсії стрічки:

„В числі найтяжких злочинів опрокинутого режиму, вдається, призабуто поки що про одну шайку політичних мародерів, яка під проводом гр. Бобринського і сп. Евлогія клинула у слід за побідоносною нашою армією у Галичину і Буковину, граблячи і угнітайши місцеве населення. Краска студу заливає лице всякої чесного Росіяніна при читанні навіть сей мінімальної частини подвигів сеї шайки, яка проникала у пресу крізь перепони цензури.

„Треба негайно з'організувати спеціальну слідчу комісію, яка на місці, у занятіх нині нашими військами частях Галичини і Буковини, а опісля і в решті їх, розслідує всі зроблені сею шайкою злочини, приймала би скарги від потерпілих осіб, обчислювала би страти й сформулювала обвинення. Покарання винуватців повинно бути прикладне і строго, тому, щоб різкіше відгородити російське ім'я від тих недостойних синів Росії, які зувало винесла на позорище всього світу, за межі вітчизни, ті методи самоволії, насильства і несправедливості, які воно без перепон практикували внутрі краю серед вимушеної мовчанки Його“.

,Fremdenblatt“ про „обітниці що-до Галичини“.

3 нагоди силинання парламенту.

Відень, 26. цвітня 1917.

(Ткб.) Всі дневники витають з вдоволенем оповіщені правительства в справі речеңе вібрана державної ради. „Fremdenblatt“ заявляє між ін., що заповіджене поступенне касо ване політичної цензури стрінеть ся з помічю парламенту, та що правительство хоче в великою повагою робити старання, щоби сповнити обітниці що-до Галичини.

Зріст мирових настроїв в Англії.

БЕРН (Ткб.) „Basler Nachrichten“ доносять, що мирові настрої в Англії в останніх тижнях зросли.

Вільна дорога 1-го мая.

БЕРЛІН (Ткб.) Німецьке правительство предложило нейтральним державам, щоби по ручиши своїм кораблям в англійських пристанях, котрі досі не могли вінчати наслідком замкнення моря, — щоб вінчали 1 мая. Кораблям сим запоручено того дня свободну дорогу, коли виставлять відповідні знаки і вибірутуть визначний шлях.

Не було гасла „геть з війною!“.

МИНСК (Ткб.) Пет. Ага доносять: При кінці минулого нарад зізду делегатів усіх армій председатель стверджив, що в дискусії взагалі не було гасла „геть з війною“. Навпаки всі бісідники заявили ся за офензиву проти зверхного ворога.

Рада міністрів.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Нині (26. с. м.) перед пол. відбула ся під проводом гр. Клем Мартінса кількагодинна рада міністрів, в котрій взяли участь всі члени кабінету.

Після страйків в Німеччині.

БЕРЛІН (Ткб.) Бюро Вольфа оголошує відозву, видану шефом воєнного уряду до робітників, що працюють у фабриках воєнного промислу. Сказано в ній, що непростим вина спадає на сього, що в краю святкує замість працювати, що великими ворогами з легкодушні, і ще гіршими ті, що підбурюють до страйків. Перед цілим народом треба наполягувати тих врадників вітчизни і війска.

БЕРЛІН (Ткб.) В головній комісії німецького парламенту шеф воєнного уряду ген. Гренер сказав в справі страйків робітників, які працюють на поля уабросня, таке: Не тільки довші страйки з лихом, але взагалі великий страйк, хоча й триває тільки 3 години. Треба всякими способами збільшити впродукцію. Як довго робітник має силу, є Його моральним обов'язком віддати її наслуги вітчизні. Бесідник розуміє пригноблені робітників з приводу зменшення приїду хліба, приняв би також спокійно зменшенні продукції в дніх 16. і 17. с. м., щоби дати робітникам спромогу отримати ся з цього пригноблення, але виявили ся при тім політичні справи, супроти чого відпадає всяка вирозумільність. Були докази на се, що агітаційний матеріал привезено з заграниці. Бесідник заповідає безоглядні поступовання проти тих, що викликують страйки. Цілій тягар закону спаде на сих врадників краю. З другої однієї сторони, — коли жадається ся від робітників, щоби аж до успішного кінця війни вирікти ся страйків, треба дати їм спромогу висказування на час своїх бажань рішаючим чинникам. Тому поради бесідника правительству, щоби до організації живи приймали також представників робітників. Не значить се, що політику в справі поживи перемініть ся на спосіб соціально демократичний, — воно є тільки політичним зарядженем, конечним в нинішніх умовах для ведення війни. Другий спосіб, в який можуть робітники зносяти ся з рішаючими чинниками, подає закон про позмінну службу, який признає робітникам даски права.

Не менше сурово як в тими, що підбурюють до страйків, будеть ся поступати з тими агітаторами, що підбурюють проти закона про позмінну службу. Бесідник звернув ся з візанем до хлібодавців, щоби згадали ся на те, що признають робітників. Бесідник не сумнівається, що робітники як найвірніші будуть до кінця

війни стояти за армією і будуть доставчати її сруже і муніцію, яких безумовно потреба. Тому мусить остати кличкою праця і ще раз праця аж до щасливого піднімання війни.

Російські кадети не вірють німецьким соціалістам,

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.) Обговорюючи революцію німецької соціальної демократії, орган Міллюкова "Реч" остро атакує німецьку соціальну демократію. Пише він, що було би грубою помилкою, колибі хто хотів перевинувати значення цієї резолюції. Німецька соціальна демократія мовчанкою позбавляє насилиства, довершено на Сербії, граничне подоптане нейтральності Бельгії, анионе Літхія, затоплене "Лювіані", примусове переселене населене в цінній Франції та систематично мучене російськими полоненими — і проти цього не протестує.

Ця минувість німецької соціальної демократії спричиняє, що теперішній І становище сильно підрозділ, становище, яке стремить до сего, щоби при викаванні тотожності мирівих напрямів російської та німецької соціальної демократії, при рівноточних півурядових напевненях Німеччини і Австро-Угорщини про ідентичність їх програм в програму провізоричного правительства, притягнути Росію до окремого мира.

Росія боїться німецької офензиви на Петроград,

АМСТЕРДАМ (Ткб.) "Algemeen Handelsblad" повторяє телеграму петроградського кореспондента "Daily Express", яка доносить, що боїться осіб вийти зі столиці, тому що боїться німецького наступу на Петроград. Поїди, що йдуть до Москви, є перелік.

Конференція міністрів скандінавських держав.

ЦІРІХ (Ткб.) До "N. Zürcher Zeitung" доносять із Стокгольму, що в подовині мая відбудеться там нова конференція міністрів скандінавських держав.

Пріоріт підводних суден.

БЕРЛІН. (Ткб.) В бюджетовій комісії парламенту державний секретар Уряду маринарки опредував довірочно додатковий етат 1,000,000 марок і дав висновені про підводні судна, які будуть сі і хіді вже готові до достави. Комісія з вдоволенім призначила до відома інформації, які в порівнянні з малими втратами винесли значний пріоріт цього важкого і успішного чинника боротьби.

Українські "оптимісти" й "пессимісти".

В приходу подій в закордонній Україні.

Подобалося польській пресі поділити нас в приходу подій в закордонній Україні на "оптимістів" і "пессимістів". "Оптимісти" — се ми з "Діло", що стараємося поділити нашу публіці по змозі найповніший образ подій в закордонній Україні. "Пессимісти", які на нас дають "лютою студеною воду", се "Вістник союза визволення України", який в передовині п. М. Троцького вказує на те, що Росія не жилини і не змінить своїх поглядів на українську справу відповідно нашим бажанням, так, що нас же там боротьби за наші права.

Коди польській пресі хоче сказати скомпрометувати противництво між "Ділом" і "Вістником Союза визволення України", то ми й також забави зовсім не боронимо.

Коли ж пишемося отсія уваги, то ходить нам о щось зовсім інше: о винищенні супроти удач польської преси, що тим, що діється в закордонній Україні, спирається на чого радіти. Ми дуже зважаємо, що Росія в мені не застрає змінити своїх поглядів на українську справу, що не прийде до нас тає не скажути: "Беріть собі Вашу Україну таї укладайте собі її як самі знаєте!" Ми знаємо, що за українськими правами, а окріз за автомобіль Україні треба буде звести боротьбу. Та разомо погляди в закордонній Україні тому, що зважиша жуть нам, що там росте українська сила, яка може зорганізувати ся до тій боротьби і вести її як до успішного кінця. Не о се ходить,

чи Росія нас любить чи ні, чи бажають нам добра чи ні, тільки о се, щоб ми мали звогу заставити їх признати наші права, згодити ся на сповнене наших домагань. А те, що тепер діється ся в закордонній Україні, є власне доказом, що там ми маємо змогу організувати ту силу, яка заставить Росію згодити ся на наші домагання, і організуємо її. Сим ми власне радімо і в сї справі немає між нами "оптимістів" і "пессимістів".

Наші справи на засіданні Централі для відбудови.

Перший день другого засідання прибічної Ради красової Централі для господарської відбудови Галичини.

Львів, 26. квітня 1917.

В дніах 19—21. с. м. відбулося в Кракові засідання повної Ради прибічної Централі відбудови в ось яким порядком: 1) Звіт управителів секцій. 2) Дискусія над звітами. 3) Утворене прибічних рад позитивів. 4) Бюджет Централі до 30. червня 1918. 5) Внесення.

Наради отворив по польськи і українськи памісник гр. Гуйн та відав привіт президенту Централі Гродзіцькому, остаючи однаке дальше на сили.

През. Гродзіцький, обнявши привіт, подав до відома, що референти доповідять пічезанні звіті до послідніх днів, та вказав на вагу уложення правильного бюджету, що уможливить усталити програму відбудови, та просив о виборі комітету, якого вадачею буде рабом з Централею усталити устрій прибічних рад позитивів відбудови, почім уділив голосу радникам двоє з Гіндерденом для вложження звіту в діяльності I секції за послідній квартал. Референт подав у загальні нариси засади відбудови, якими керують ся Централі, а далі в цифровім зіставлению представила вислід і діяльності. Цілі акція від початку обіймає відбудованих Централею 17.530 об'єктів, а сільськими селянами при помочі Централі 16.000, разом понад 33.000 об'єктів коштом 47.800.000 корон. Робота над відбудовою міст, фільварків і сіл іде далі, здержано лише наслідком розпорядку міністерства просвіти відбудову дому божих, парохіальних і шкільних по причині, що перші належать до міністерства віросповідань, другі до краю.

В дискусії над звітом перший забрав слово д-р Макух, заключивши, що звіт секції I. не відповідає української людності, бо видатки не стоять в нікій пропорції до знищень. Не сповінено мімо ухвал секції домагається, щоб пошкоджені самі відбудовувалися, крім того ся Централі, а далі в цифровім зіставлению представила вислід і діяльності. Цілі акція від початку обіймає відбудованих Централею 17.530 об'єктів, а сільськими селянами при помочі Централі 16.000, разом понад 33.000 об'єктів коштом 47.800.000 корон. Робота над відбудовою міст, фільварків і сіл іде далі, здержано лише наслідком розпорядку міністерства просвіти відбудову дому божих, парохіальних і шкільних по причині, що перші належать до міністерства віросповідань, другі до краю.

Потім слідувало характеристичне для настрою Ради супроти Централі інтервенції. Коли радник Ківасяюк заявив, що наші бессідники будуть говорити проти і домагатися, щоб польські говорили з ними на вереміні, відповіли на членські польські голоси: "Ми ві: проти!"

Д-р Кормош висказував цифрами, що по одніоти рубрики звіту не годяться з дійсністю в перенесіміх повітах, прям. церкви знищено 53, в звіті подано 3, парохіальних домів 21, в звіті лише 7. Позиції звітів позначені позиціїми при позаді підлоги. Експозитура не ходить селянами гроши на відбудову, буде сама дорого і лихо, узглядячи передовсім тих, що зуміють звернати собі під часів інженерії. Замість стоділ побудовано селянські ославлені "парасії": чотири патинки, позраті дахом в папі, яких більшу частину бури в тих ділах знищили.

Слідчий бессідник, бувший міністер Длугош виступив також з остою критикою щодо Централі, а конкретно II та III секції. Вказуючи на приклад Пруссії, домагався від слідівів своїх підбесідників хефінгіанської відбудови при помочі гостинних підприємств чинників, та критикував остро

довершенні будівель. Жалував ся, що бар. Ділар не хотів хлонам дати до рук гроши на відбудову, бо хлони гроши пропадають! Вкінці домагався освоєння економічної секції, яка повинна нести закупкою матеріалів для всіх секцій, що на його думку нещасливо веде III. секції.

Гофрат Кендльор досягає ся подані коштів адміністрації. (Д-р Макук: "10%"). Голос польський з обуренiem: "кілько?" а то сказали! Секції не діляться згідно III. секції поступають самовільно, купую будівельні матеріали і творить централі самовільно без підома президії і других секцій. Не затверджені досі банківські відхиляють Централі роздати позички, про котрі ніхто крім протегованих не знає. В супереч звітами доказут, що не табуларна, а має власність найбільше потерпіла.

Противно кс. Сиря домагається розширення банку Централі, бо воєнний діл відповіді. Вкінці звертається до Українськів, що не рушали їхніх справ, бо се "політика". (Д-р Кормош протестує).

Гр. Лісоцький і Зелінський рівною домагалися будови на власнім землі та жалувалися на визиск посередників, які захопили цілі торгові будівлі ними матеріалами у свої руки.

Посол д-р Ділманд констатує, що відбудова не йде з зини бюрократії.

Суспільність не має своїх органів, всюди правлять офіції і урядники. Міністри прикладуть до послів з жалобами один на другого.

Звіт про відбудову міст, се акт обжалування проти правительства. Найдорожчий будівничий — се Централі відбудови. Панове з Централі живуть ся, що центральне правительство діє злі розпорядки, а не злі гроши, тимчасом Галичина має право його домагатися ся, бо вона є дійною коровою держави.

Про відбудову міст горорить радник Кобицький і прев. Марієвський, домагаючися відбудови з узгодженням гигієни і естетики. Протестуючи проти відбудови міста лише при помочі позичок, бо галицький міністр звінчений війною, що захистіть в військових дестав, тож потребує підтримки.

Д-р Кошмар бачить у відбудові брак між розмежовості. Міністер Тіаніко Енгельзен, що позичок не треба буде звертати, та уступаючи не лише про се сліду в актах і за міністра Лета почеви іншабудовати ті позички Централі не удаємо до нічого.

У нас шахрай заробляють мільйони на ліверуках, відна коштує два рази стільки, що с варта (загальний тільки бессідник відповідає ся). Вона коштує два рази стільки, що матеріал вартий, бо ділено краї на міністри і маєтутки галасим, бо скідів відмінно тільки тільки супутні, бо конену потребу і на тимчасові роботи. Також не забезпечено насіння, тож краї буде розбито більше гірше обсінний вік мінішні. Кінчить звілем до памісника, що якже син-тік ся проповідія відбудови, то ми згинемо, але держава дуже потерпіла.

Гофрат Інгарден у відповіді на ті заміти покликався на свою трибуну із громадою правої краю та оправдавав скідівності виборчої відповіді підприємства до відбудови і фінансові фонди. Заявив, що інструкція для експозиту

наказує, щоби властителі самі відбудовувалися при помочі експозитур, а будувати належить лише тим, котрі самі є се прості. Будувати ся має усім без різкій народності, а першочергово мають мати бідніші. Усі функціонери Централі мають вносити в українським населенем по слугувати ся українською мовою. Після розяїї експозитур усіди з українські написи на експозитурах. (Др Кермош: "В Переміши нема!"). В 1915 і 1916 рр. відбудовано дійсно богато провізорічних хат, та треба було ратувати 25.000 бездомних родин. Також будували провізорічні стодоли, бо треба було дати переховок на збіже. Через брак людей поки триває війна, може бути лише провізорична відбудова. З 50 мільйонів не можна відбудовувати того, на що треба 2%, мільйорда.

Президент Гродзіцький почувався ся також до співвідповідальності за працю Централі, тому відповідає стараючи ся її боронити перед замістами сторонничості і небальством. Жалується на тяжку судбу Централі, бо коли міністерство звідсіда №, що за богато видат, прибічна Рада каже, що за мало. На Його думку правда є яко середині. Засади відбудови не є ясно спреквизитами. Намісництво не може дійснити ся від міністерства орочення, що є субвенцією, а що підмітою.

Президентови Гродзіцькому і гофр. Інгарденові відповідають д-р Махух і о. кан. Войнаровський. Вони обстоюють при замісті сторонничості і небальством. Жалується на тяжку судбу Централі, бо коли міністерство звідсіда №, що за богато видат, прибічна Рада каже, що за мало. На Його думку правда є яко середині. Засади відбудови не є ясно спреквизитами. Намісництво не може дійснити ся від міністерства орочення, що є субвенцією, а що підмітою.

Інж Строгаль (Німець) стверджує, що прибічна Рада не знала досі, що Централі робить. Лучиність Централі з експозитурами є за мала. До жалоб Українців на експозитури міг би долучити оповідання про ріжні брудні справи, та честь Інженера Кому за дорога, тож скаже ся президентови жива в чотирьох очі. Як хто є урядником Централі, то нехай нині буде, а не підприємцем, бо сам себе не може контролювати.

На тім дискусію над звітом I. секції закінчено і ухвалено або відослано из секції цілій ряд звісень, між іншими: що до організації і побільшенню експозитур, засновання повітових магазинів будівельних, відновлення запомог на чині для беззомінних, відбудови міст і місточок при помочі державних субвенцій, установлення максимальних цін на дерево в цілій державі.

Тим закінчився перший день нарад прибічної Ради.

Покінчене політичної крізіу в Австрії.

Рішене німецького національного союзу. — Немецькі польського кола.

Німецький національний союз ухвалив на своєму засіданні дні 24. с. м. отсю резолюцію: "Німецький національний союз і ма будуче сповнити вірно свій обов'язок супроти державі і народу і доложити всіх своїх аусль зарада віднови і відродження здібності до прави парламенту. Союз на дільше стоять за відісненем своїх національно політических домагань, які в першій мірі піднесено в інтерес держави. Важливе ся бажання, щоб оба міністри, д-р Урбан і д-р Бернрайтер, остали в правительству. Дальше становище союза до правительства буде залежне від поведінки правительства. Парламент треба скликати як найскоріше".

Секретаріят польського кола видав отсей комунікат:

Польське коло відбуло дні 25. с. м. засідання, в якім взяло участь 63 послів до Державної Ради, кільканадцять членів палати наців і кількох соймових послів. На засіданні був таож присутній міністр для Галичини Бобжинський. Польське коло призвало до відома звіт презеса Біліцького, який містив заяву, вложеною президентом міністрів супроти презеса кола в дні 23. с. м. Ся заяву звучить:

"Правительство бажає з цілою повагою приступити до відіснення цісарського лісів з 4. падоціста 1916, наміряє в тій справі поровуєти ся безпроваходно з польським колом, а програма, яку варобить польське коло, виявіть подільністю із сильними тільки можливим углядити. Очевидно правительство буде старати ся рівночасно довести до зближення обох народів, що засновують королівство Галичини. Змагання правительства буде виявлено при тім способі дороги, які би завоювали краси невідкладно потребу умови господарського розвитку і упорядковані Його скарбової господарки. При упра-

вильненню фінансових відносин Галичини до держави бажає правительство обміннати періодичні договори.

Правительство бажає перевести направу шкід, спричинених війною, оглядаючи ся, як відстать обставин, на фінанси держави і в тій мірі жити думкою загальну квоту, яка, винакдувана краси в річках ратах, буде ужита краєвою адміністрацією в хотен пошкоджених.

Правительство старяє ся ужити цілого свого вилигу в цілі безпроваходної виплати воєнних чиніть. Коли війна спричинила богато терпні і жертви, то в волею правительства, щоби тежко наїваний людності Галичини заощаджено всього, що могло би бути пояснюване як непотрібне заострене, як недостача довіри або лиха болі".

Після приняття звіту презеса польське коло ухвалило отсю резолюцію:

Польське коло відтак ухвалило отсю рішення:

1. Польське коло по вислуханню звіту презеса коло та заяв, зложеної президентом міністрів супроти презеса польського кола з дня 23. с. м., дождає в справах, порушених в тій заяві, предложені правительства.

2. Польське коло поручче президії звіти рішене парламентарної комісії за директиву для переговорів з правителством і застерігає собі остаточне рішення про вислід тих переговорів.

В тій цілі має бути польське коло скликане між 10. і 15. мая 1917.

3. Польське коло домагає ся рішучо безпроваходної зміни неприхильного і кривдачого поведіння власті, яке приміниться ся від початку війни супроти польської людності.

4. В звязі з висше згаданим засіданем коло має бути скликане соймове коло польське для обговорення положення польської справи.

Не в складі російського війска.

Українська військова формaciя.

МІЛЯНО (Тиб). "Corriere della Sera" доносить: В Києві відбувся український національний з'їзд як маніфестація за українською автономією. Майстер Гучков приняв в Києві депутатів Українців і Поляків, які візгадали утворення окремих військових формaciй: української і польської, котрі не входили би в склад російського війска.

Митрополит гр. Шептицький.

Відень, 25. квітня 1917.

(Ф. К.) Останні числа російських столичних (петроградських і московських) часописів приносять отсю вістки її замітки про митрополита А. гр. Шептицького, який, як відомо, в повороті з власників під теперішну хенію перебуває в Петрограді.

Увільнене митроп. А. гр. Шептицького.

"Утро Rossii" в дні 31. и. ст. марта доносить з Ярославля під датою 30/III:

Унітський митрополит гр. Андрій Шептицький який находит ся тут на заслані, виїхав сьогодні в Петроград, куди покликав Його телеграмою міністер справедливості А. Ф. Керенський для переговорів про умови Його від'їзду в Росії.

Гр. Шептицький дуже жалує, що не має змоги відідати Москву."

В Петрограді

"Реч" в дні 19. марта ст. ст. доносить: 18. марта у Петроград Николаївською залізницею прибула в повороті з заслані згідно з розпорядженням міністра справедливості А. Керенського греко-католицький митрополит граф А. Шептицький. О 11 год. рно, коли пойдеш став на пароні, зібрається більш 150 осіб для стрілі Шептицького. Між іншими були тут представники католицького духовенства з могилівським єпископом-суfragаном Цепляком на чолі, депутатів від всіх українських товариств та всіх політических українських партій, представники польських громадських організацій, представники Білорусії, Литовів та російських унітів.

Митрополита графа Шептицького стрінуди при виконанні вагонів приставами оклини "Слава!" Виголошено прокови в привіті.

Перші вітав митрополита гр. Шептицького єпископ І. Цепляк. Від Українців відносили прокови з привітами: А. Лотоцький, М. Могилянський, М. Славінський та П. Стеб-

ницький. Виголосили промови також і представники інших націй. Промовляли в різких мовах.

Митрополит гр. Шептицький відповідав на кожний привіт окремо, привіт в мові, в якій вітало його делегація.

Граф Шептицький гадає пробути в Петровграді 2—3 тижні.

Монархія не має анексійних намірів супроти Росії

Відень, 26. квітня 1917.

"Fremdenblatt", говорячи про соц. демократичні заходи в справі мира, заявляє: "Наша монархія не має абсолютно ніяких агресійних планів супроти Росії і не має наміру розширити її конотомії своїх границь".

Обструкція!

Левів, 26. квітня 1917.

В телеграмі з Відня доносить німецька "Morgenzeitung", що відому ухвалу У. П. Р. супроти справі відокремлення Галичини коментує віденська преса як загрозу обструкції в парламенті.

НОВИНКИ.

Левів, 26. квітня 1917.

— Про українську гімназію в Тернополі дістаємо ще такі вісти звід кордону: З днем 15. січня 1917 року дозволили російські власти отворити українську гімназію. Оплата за навчання обмежено на шість рублів місячно, а дирекція ужие її на льокаль і оточене, бо будинок гімназії занято війско. Ученики відчувають велику недостачу книжок. Підручники для української мови "чомоїванило". Брак також літографії. Учні будуть проф. Боднір, Петех, Ропнійський, д-р Цегельський, о. Коці, Музичч, і, мабуть, і-штатовий фіньольський Мазилівський, що приїхав з братом, префектом духовної семініїї на Ферр до Відня та тут заскочила їх війна. Богато молоджі буде учити ся приєзві, бо в Тернополі тарч дуже дорогий... (даліше вичеркнула ворожа цензура повні два рядки): Гі вістки подаються на основі трех карток, писаних в перших дніях січня біжучого року до дра Романа Слюзара. — К. С.

— Домагають ся Шептицького! Німішна "Morgenzeitung" доносить в депеші з Відня, що між іншими доцітаннями, які тепер ставить коло польське до правительства, одно з важливих місць займає домагання, щоби з люблинського губернаторства усунуті Куїл, а зати на Його місце брати Ексіл. Митрополіта (генерала польських легіонів) гр. Шептицького.

— В спаразі зголосували звільнених від війса магістр кор. прест. міста Львова Вільховським та роботодавців, щоби найбільшіше до 1. мая с. р. предложили департаменту IV. міністрату, ратуш, III. пол., ч. дверей 103, виказ осіб занять у їх підприємствах, а звільнених від військової служби ("entbunden"), котрі по думці відповідної поліції були обважні до зголосування. Сей виказ має обімати крім означені роботодавці (службозавід) називання та імена і службовий характер звільнених осіб.

— В спаразі уживали нафти в літі 1917 р. На основі розпорядку міністерства торговлі вільно буде від 13. мая до 31. серпня побирати нафту тільки військовими управами, залізницями і кораблями та тим особам, яким політичні влади країн на основі окремі інструкції дадуть право побору нафти. Таке право одержать всіх підприємств промислові і ремісниць, які працюють для війська, і такі, що уживають нафти як технічних засобів, а також шкірти.

— Загальні збори академічного товариства "Січ" у Відні відбулися дні 24. марта с. р. в з-дь львівського товариства XVIII. Товариства збиралися, 15.

— Грецький національний парад хрещо-каменем? Як доносять лондонські джерела, генерал Саррай має в руках тайний приказ арештувати короля Константина I інтернувати Його у Франції, коли будуть знайдені докази Його діяльності проти антиут.

— Саксонія прети Бузіні. "Neue Münchner Nachrichten" доносить в кореспонденції з Дрездена, що саксонське правительство заявило ся проти знесення закону про Бузіні. Тимчасім дотеперішні противузвітські закони в Саксонії будуть дальніше обов'язувати. Запропоновані треба, що саксонська династія є щиро католицька.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

"Пяткова система".

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які суперти останніх подій тим дорожчі і важкіші для української справи, конечні як найскоріші і на добільшій кількості.

33. п. стрільців (кр. обер.) 1380 керен. В тім офіційський корпус: кап. Микита Йосиф 50, фельд. Гординський Теофіл 53, обр. Грабовський Іван 10, обл. Шматера 20, лят. Гардик Еugen 15 фір.: Сподар 20, Терлецький Олександр 10, Рудавський Володимир 10, Модрицький Северин 10, Шевц Ф. 10, Тандик 10-12, Стасишина Карло 20, Блюменталь 4, Вайс 4, Вайсман 6, Лев Амвросій 11-23, Левандовський Іван 5, кад. аса.: Денис Дмитро 2, Рехнер 2, Воловський Г. 10. — о. Николаї Гарбовський в Свіднику 20 К. Втр. о. совети: Мих. Карніцького в Перемишлі, Дан. Бодренича в Порохнику, Волод. Вербеня Стібю, Івана Іваничівського в Головську, Ігнат. Ших в Бігли. — Казимира Куніківна Перемишль 10 К.: Стефі Радомську, вуйків: о. Ант. Радомського зас., пар. Волинівна, Едуарда Вальєра ур. зелін. у Львові і тов. канд. III. року ц. к. учит. семінарій в Перемишлі. — Складський Василь 5 К.: Головчука Володимира Устрики, Парашука Теодора Мишанець, Пеленського Дмитра Бандів, Федоровича Людвіка 14-18, Попеля Івана Рабе. —

В адміністрації "Діла" зложили (в коронах): Тимко Перемишль Роп, руська 24, Михаїл Райд Щавне 10, Анна Сендзікова Гурдук 5, Іван Іванець четвер У. С. С. 20, Н. Г. Львів 2, Володимир Михальський Віден 20, Нусь Косевичівна Львів 2, Марія Стакурській Грубашів 10, Ярослава Савчук Перемишль 5, Марія Банахівна Михаїшів 5, Лінка Грицківна Винники 10, Мая Здерковська Львів 4, Кіцак Ваць 5-6, Панасевич Дм. Мор. Острала 20, о. Грабів В. Спасів 30, Ліш Казя Романів 5, Кочан Романів 5, Оулович Романів 5, Бередка Романів 5, Іваннин Романів 5, Іваннин 5, Арсік Романів 5, Біляк Франц Фельд 221 10, Підсіонська Анна Підліс 5, Савицька Ольга Перемишль 10, Йосиф Ліськевич Сянік 10, Василь Приступа Краків 10, о. Петро Юрчак 5, Марія Омелянська Бутан 10, Ст. Савицька Львів 10, Волод. Гадайнський пор. Сандомир 10, Юлія Рибаківна Винники 10, Пивоварівна Марія Винники 10, Скреметівна Марія Винники 5, Ле мівна Анна 5, Ключковська Катя 4, Галюсек Дрогомирецька Бутин 5, Складський Василь Львів 5, Степан Іван Фельд 295 (збріза) 24-52, Лещук Йосиф Львів 5, Михалович Іван 3, Гриць Нестерчук, десятник У. С. С. 5 К. Михайл Нестерчук 80 п. п. в Rimakombat, Івана Вербового, піхорунж., Івана Сембя, дес. Юлія Рабія, дес., Володимира Целевича, віст., всі У. С. С. — Йосифа Ліськевич, Сянік 5 К: Михайл Головчука, начальника Нар. Торговлі в Сокалі, Г. Прокопа, комісара староства, Сокаль, Ілька Ліськевича, хорунж., Етрапером 144, Івана Козира, хорунж., пол. поч. 221 о. Петра Штоколка, пароха в Нісмичах. — Йосифа Ліськевич, Сянік 5 К: Марія Крокулевич, учителька, Бедеїв, Марія Демчуківна, семінар, Сокаль, Михася Чукреїана, начальниця Народної Торговлі, Перемишль, Зона Коціб, начальниця Народного Базару, Перемишль, Катю Котальзову, женучителя. Вижай. — Юлія Рибаківна в Винники 10 К: Пивоварівна Марія, Скреметівна Марія, Лемієну Анну, Банахівну Софію, Олеськів Кароліну. — Пивоварівна Марія 10 К. — Скреметівна Марія 5 К. — Лемієна Анна 5 К. — Ключковська Катерина 4 К. — о. Володимир Гамерський Гозин 5 К.: Цесю Дорожеву ж. пароха в Коренці, Галю Шеховичеву ж. пароха в Цыборжи, Медленіо Мартиновичеву в Залужу, Зонію Павелівну в Майдані, Миколу Новака дир. 4. школи в Годнях. — Евгенія Бокенська Перегінсько 25 К: о. В. Петрушевича в Калуші, о. кан. I. Чапельського у Львові, о. Менислава Скоморовського, Евдокію Кухтову в Лаховичах, П. Франка чет. УСС. — Д-р М. Музика пол. поч. 424, 5 К. — Броніс Мартинюківна Лівчи 5 К (Дн.). — Люсія Редівна Лівчи 5 К (Дн.). — Галия Дрогомирецька Бутин 5 К: Тоню Яро севичеву, Михася Джерджа, Оксану Баранівську Станіславів, Колюсю Дрогомирецького Зодчів, Анну Кобринську Бережані.

АДРЕСА:

Найкраща діяльність
для Української Лінії
ШВЕЙЦАРІЯ - БІФОРІТІОН ВІД 1915-1916
■■■■■ ПРОСИМО НА СІОДА АДРЕСУЩИХ
■■■■■ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТКИ ■■■■■
■■■■■ НА СТРИЛЕНІКІ БІЛЛІ. ■■■■■

ОПОВІСТКИ.

П'ятниця, 27. цвітня 1917.

Німі: греко-кат.: Мартина папа — римо-кат. Анастасії.

Зактара: греко-кат.: Аристарх — римо-кат. Віталії.

1. Приготуваний два згадно тримісячний курс до 1-ої класи розпочинеться заходом кружка У. П. Т. в Яворові дні 1. мая с. р. Загоювати ся в дирекції української гімназії. Просить ся Вл. патріотів в повіті о поміч в сій справі.

212 1-3

ВОЕННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 26. цвітня 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Російська артилерія викликала на кількох місцях відлитий огонь наших гармат. Не було ніяких воєнних подій.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ І НА БАЛКАНІ.

Не було зміни.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гафер.

НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 26. цвітня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війск баварського наслідника престола Руппрахта: Вчера під Аппа неприятель зливався ще лише до частиних наступів. На південь від Скарпі атакові філі трикратно йшли приступом проти наших ліній. Трічі відливали вони назад. Боротьба артилерії удержувала ся в кількох відтінках в значній напружені. Коло Gavrelle наші становища положені на скідіні краю села.

Група війск німецького наступника престола: ватажане положені не змінилося. Огнева боротьба обмежувала ся тільки до деяких частей фронту. Коло ферми Husterbise i на схід від наступом поправлено наші становища на тракті Chemin de Dames, під час чого положено трьох офіцірів і більше як 160 французьких жовнірів. Вечером заatakував неприятель після завзятого огневого приготування по обох сторонах Braye на ширині трьох кілометрів. Відперто його криваво. В Шампані прийшло тільки до бою на ручні гранати.

Група війск кн. Альбрехта: Не було зовсім важливих подій.

Вчера втратив неприятель 6 літаків з чого поручник Шефер зістрівив два, себто 22. і 23. свого противника.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

На південь від Риги, коло Якобштадту, Сморгна, на захід від Луцка, на схід від Золочева, над Золотою Ліпою і вздовж Путни і Серета скріплюється огнева діяльність російська і відповідно до того і наш огонь.

МАКЕДОНСЬКИЙ ФРОНТ: З бою над озером Дойріном в дні 24. цвітня виявилося що Англійці виконали там атак на вузькі фронти великими силами, який мав далеко сягаючі цілі. Хоробра болгарська піхота осягнула в боротьбі гарній успіх і відразу всі свої становища і завдала неприятелеві спільно з німецькими і бо гарсаками машиновими карабінами і батеріями важкі втрати.

Перший квартал майстер ген. Людендорфа.

Оголошення.

ОСЬМА КВІТОВА ЛЬОТЕРІЯ.

Поручавши діяльність по селі лотерії. Цілі по 40 К., по 20 К., по 10 К. Тиражі 1. класа буде 12. і 14. червня. Нові лоти Австр. Черв. Хреста продано на ротіку 1 і на місцеві рати.

БАНКОВИЙ ДІМ

SCHÜTZ i SCHAES

у Львові, на Маріївська 7. VIII 29-7.

Студент прав пошуку на селі виняті (секретаріат Громади і т. і.) або лекції. — Зголосити в училищі в Адміністрації від "Студент".

БУРАКИ ПАШНІ

КОНЮШИНУ І

ЯРИННІ НАСІНЯ

продає фірма

ЛЯМБЕРТ і КРІСЯК
ПОДЛІВСЬКОГО 7. 253 3-4

Харків Українська, довготривала склада "Діла" (зі основанням) племінська хороброю від давніх часів, все вказаній ліквідні вийде до купівлі не може висобідіть ся тільки дорогою до Вл. Родиниця о. нова. Доказані датки прошу сплати на руки Адміністрації. 2614-3

Учительки до 2 дітей з нормальних шкіл потребують сейчас. Зголосити листовно під: Уряд парохіальний в Моркові п. Мокре ад Загір. 263 1-3

Цебуля насінє — збир 1916 — зібрана до кільчена 1 кг. 80 корон

Димка дрібна около 700 шт. 1 кг. 10 кор. поручас

I. БОРИС
ПЕРЕМИШЛЬ.

При замовленні належить переслати половину задатку.

273 1-6

21 ТОМІВ Української
Ворів літератури 21

від Котлярського до Рудницького включно, в редакції П. Юліана Романчук, відділі "Гояриства" "Преса" у Львові, як добрий папер, гарний друк, у відзначеній оправі в підписами кіштів K 22-30, в оправі ніколого відзначені кіштів N 42.

По одній кішті від кіштів 1) в північній оправі K 2-20 2) в південної K 2-2-. Під замовленням всіх томів царської саджаніці першої самі а при замовленні поєднаннях томів можна отримати 65 сot. на рекомендовані порти (або 92 сotики на фрагт, коли замовляється більше як два томи царські).

Твори обійтимуть слідуючих письменників і поетів:
Кінчика 1. І. Котлярського, П. Аргамовського Гулака-Е. Гребінки (сторін 538; друга кіштад).
2. і 3. Григорія Кітка-Основицького в 2 томах (сторін 544-552; друга кіштад).
4. М. Шаповалівича, На. Головацького (сторін 426; другий кіштад).
5. Н. Устіновича, А. Могильницького (сторін 572; другий кіштад).
6. А. Метликівського, М. Костомарова (сторін 420; 7. і 8. Тараса Шевченка в 2 томах (сторін 352-344; третя кіштад).
9. 10. 11. 12. 13. 14. П. Куліша в 6 томах (сторін 504-500, 376-328, 360-300, 258-200).
15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804